

TRAP-18

Terrorist Radicalization Assessment Protocol
Applied Research Version, Sept. 1, 2015

Mall för bedömning av risker för terrorhandlingar utförda av
enskilda individer

J. Reid Meloy, Ph.D.

Svensk översättning och bearbetning av Henrik Belfrage

Inledning

TRAP-18 är en checklista, eller en mall, över ett antal riskbeteenden och personliga kännetecken som i en genomgång av den professionella litteraturen inom området visat ha en hög grad av samstämmighet mellan personer som ensamma utfört, eller planerat att utföra, terrorhandlingar.

TRAP-18 är inte tänkt att predicera, dvs förutsäga, terrorhandlingar. Syftet med TRAP-18 är att den skall fungera som en checklista och sammanställning över viktiga riskfaktorer för att underlätta för en bedömare att få överblick och kunskap om vad som tidigare visat sig vara viktigt i fall av individuella terrorhandlingar. Bedömaren försäkras sig därmed att införskaffa ett så kunskapsbaserat underlag som möjligt vid sin bedömning av det föreliggande fallet.

TRAP-18 består av följande riskbeteenden och personliga kännetecken:

Riskbeteenden (8)

- Förberedelse (planering, kartläggning, infoinhämtning)
- Fixering
- Identifiering
- Test av egen förmåga
- Ökad aktivitet
- Viss kommunikation/information till omgivningen (läckage)
- Direkt och explicit kommunikation
- Enda möjliga utväg, våld det enda alternativet

Personliga kännetecken (10)

- Moralisk upprördhet
- Knuten till en ideologi
- Misslyckat försök att samarbeta med den ideologiska gruppen
- Beroende av den virtuella världen
- Misslyckat att uppnå önskad karriär
- Förändrat tänkesätt och humör
- Inga kärleksrelationer och sexualisering av våld
- Samband mellan psykisk störning och ideologi
- Kreativ och innovativ
- Historia av instrumentellt våld

Instruktioner för användning av TRAP-18

Bedöm huruvida riskfaktorerna nedan föreligger, och i vilken utsträckning information eventuellt saknas.

Riskbeteenden (8)

N, J, -

1. *Förberedelse*. Planering, kartläggning, infoinhämtning och andra förberedelser för en attack (Calhoun & Weston, 2003; Fein & Vossekuil, 1998).

N, J, -

2. *Fixering*. Indikationer på en ökande fixering vid en person eller en sak, parat med ett allt mer begränsat socialt liv.

N, J, -

3. *Identifiering*. Indikationer på en önskan att vara en "krigsherre" (Dietz, 1986; Knoll, 2010), ha en krigarmentalitet, stort intresse för vapen och militär och polisiär utrustning, identifiering med tidigare terrorister eller mördare, eller ser sig själv som en företrädare för en specifik sak eller ett specifikt trossystem (Meloy, 2015).

N, J, -

4. *Test av egen förmåga*. Våldshandling som till synes är orelaterad till ett planerat, riktat, våld och som begås för första gången (Meloy, et al, 2012).

N, J, -

5. *Ökad aktivitet.* En ökad frekvens eller varierad aktivitet i relation till målet, även om aktiviteterna i sig inte ter sig särskilt farliga, ofta dagar eller veckor före en attack (Odgers, et al, 2009; Meloy, et al, 2012).

N, J, -

6. *Viss kommunikation/information till omgivningen (läckage).* Kommunikation till någon eller några i omgivningen om vad som skall ske (Meloy & O'Toole, 2011).

N, J, -

7. *Enda möjliga utväg, våld det enda alternativet.* Våldshandlingar ses som oundvikliga och att de ligger nära i tiden (Mohandie & Duffy, 1999). Detta är ofta tecken på desperation eller att personen är under psykisk press.

N, J, -

8. *Direkt och explicit kommunikation.* Direkta hot mot målet eller till polis (Meloy, et al, 2012).

Personliga kännetecken (10)

N, J, -

9. *Moralisk upprördhet och upplevd orättvisa.* Detta kan gälla personliga livserfarenheter men särskilt historiska, religiösa eller politiska händelser. En stark känsla av upplevd orättvisa kan inträda vid en stor förlust i det sociala livet (såsom en kärleksrelation eller förlust av sitt arbete), där starka känslor av ilska, upplevd förnedring och skuldbeläggande av andra kan förekomma. Moralisk upprördhet innebär ofta en identifiering med en utsatt grupp, även om den ensamme terroristen inte alltid själv erfarit samma utsatthet.

N, J, -

10. *Knuten till en ideologi.* En uppfattning som sanktionerar och rättfärdigar att bruka våld. Det kan vara ett religiöst trossystem, en politisk ideologi, en enskild fråga av stor betydelse för personen, eller en egen moralisk uppfattning (Simon, 2013; Meloy, et al, 2014).

N, J, -

11. *Misslyckat försök att samarbeta med, eller vara del av, den ideologiska gruppen eller det önskade umgänget.* Avvisad från en radikal eller extrem grupp som personen vill eller har velat tillhöra, eller utstött och isolerad från ett socialt sammanhang.

N, J, -

12. *Beroende av den virtuella världen.* Aktiv kommunikation med andra genom sociala medier, chattsidor, e-mail, sms, tweeds, etc, om sina radikala eller extrema uppfattningar.

N, J, -

13. *Misslyckat att uppnå önskad karriär.* Misslyckats att uppnå önskad akademisk och/eller arbetsmässig karriär.

N, J, -

14. *Förändrat tänkesätt och humör.* Tankar och uttryck blir mer raka, tydliga och enkelspåriga. Argumentationen upphör och ersätts av förkunnelse. Försöker övertyga andra om det riktiga i sin egen uppfattning. Det finns inget kritiskt tänkande, snarare ett mantra som "tänk inte, bara tro". Bemötandet av andras "felaktiga" uppfattningar går från ilska och argumentation till förakt och avsky, och en vilja att fysiskt attackera dem. Bruk av våld rättfärdigas av en överlägsen uppfattning. Humor finns inte längre.

N, J, -

15. *Inga kärleksrelationer och sexualisering av våld.* Har misslyckats med att etablera ett långvarigt kärleksförhållande. En sexualisering av våld är en sekundär komponent. Det innebär att personen i brist på förmåga till kärleksförhållanden sexualiserar vapen, eller en förestående obegränsad tillgång till sexuell tillfredsställelse i livet efter detta, eller utnyttjande av prostituerade, eller tvångsmässigt användande av pornografi. Alla dessa beteenden kan rättfärdigas ideologiskt. Bland jihadisterna, exempelvis, kan användande av västerländska "perversioner" vara acceptabelt eftersom det underlättar att hålla operationerna hemliga.

N, J, -

16. *Samband mellan psykisk störning och ideologi.* Föreliggande (eller belägg för tidigare förekommande) allvarlig psykisk störning. Huruvida ideologin bidrar till att upprätthålla symtomen är en sekundär, men viktig, bedömning (Meloy & Yakeley, 2014)

N, J, -

17. *Kreativ och innovativ*. Tecken på planering och tänkande "utanför boxen", ofta avhängigt att inte behöva godkännande eller tillstånd från andra inom en organisation (Meloy & Yakeley, 2014; Simon, 2013). Det planerade har inte tidigare utförts.

N, J, -

18. *Historia av instrumentellt våld*. Instrumentellt våld skiljer sig från affektivt våld, vilket är ett känslomässigt och reaktivt våld som svar på ett omedelbart hot (Meloy, 1988;2006). En sådan historik, exempelvis i form av väpnade rån eller planerade våldshandlingar mot andra människor, bevisar en förmåga hos personen att bruka instrumentellt våld. I princip alla terrorhandlingar handlar om instrumentellt våld.

Övriga överväganden?

Riskscenarier?

Risk för vad?

Riskhantering

Åtgärder

Sammanfattande slutsatser

Referenser

(inkluderande referenser vilka varit ett led i utarbetandet av TRAP-18)

Hoffmann, J., Meloy, J.R., Guldemann, A. & Ermer, A. (2011). Attacks on German public figures, 1968-2004: Warning behaviors, potentially lethal and nonlethal acts, psychiatric status, and motivations. *Behavioral Sciences and the Law*, 29, 155-179.

Meloy, J.R. (2011). Approaching and attacking public figures: a contemporary analysis of communications and behavior. In: C. Chauvin, ed., *Threatening Communications and Behavior: perspectives on the pursuit of public figures*. Board on Behavioral, Cognitive, and Sensory Sciences, Division of Behavioral and Social Sciences and Education. Washington, DC: The National Academies Press, pp. 75-101.

Meloy, J.R. (In press). A method to investigate the lone terrorist. *FBI Law Enforcement Bulletin*.

Meloy, J.R. & Hoffmann, J., eds. (2014). *International Handbook of Threat Assessment*. New York: Oxford Univ. Press.

Meloy, J.R., Hoffmann, J., Guldemann, A. & James, D. (2012). The role of warning behaviors in threat assessment: An exploration and suggested typology. *Behavioral Sciences and the Law*, 30, 256-279.

Meloy, J.R., Hoffmann, J., Roshdi, K., Glaz-Ocik, J. & Guldemann, A. (2014). Warning behaviors and their configurations across various domains of targeted violence. In: J.R. Meloy & J. Hoffmann (eds.) *International Handbook of Threat Assessment*. New York: Oxford Univ. Press.

Meloy, J.R., Hoffmann, J., Roshdi, K., Glaz-Ocik, J. & Guldemann, A. (2014). Some warning behaviors discriminate between school shooters and other students of concern. *Journal of Threat Assessment and Management*. 1.

Meloy, J.R., & O'Toole, M.E. (2011). The concept of leakage in threat assessment. *Behavioral Sciences and the Law*, 29, 513-527.

Meloy, J.R., & Yakeley, J. (2014). The violent true believer as a "lone wolf" – psychoanalytic perspectives on terrorism. *Behavioral Sciences and the Law*, 32, 347-365.

Meloy, J.R., Mohandie, K., Knoll, J. & Hoffmann, J. (2015). The concept of identification in threat assessment. *Behavioral Sciences and the Law*, 33,.

Meloy, J.R., & Gill, P (submitted). The lone actor terrorist and the TRAP-18.

Meloy, J.R., Roshdi, K., Glaz-Ocik, J. & Hoffmann, J. (in press). Investigating the lone terrorist in Europe. *Journal of Threat Assessment and Management*.

Meloy, J.R., Habermeyer, E. & Guldemann, A. (in press). The warning behaviors of Anders Breivik and the irrelevance of diagnosis. *Journal of Threat Assessment and Management*.